

ÁLLAMI TISZTVISELŐK LAPJA

PÉNZÜGYI, JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZAKLAP

az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, valamint a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesületének

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Budapest, VII., Alsó-erdősor 3. sz. II. em. 17.)Megjelen minden hó 10-én, 20-án és
a hó utolsó napján.Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen. A ki pedig nincs abban a helyzetben, hogy az előfizetési díjat most utalványozza, az nyilatkozzék egyszerű levelező-lapon, kívánja-e, hogy lapunkat továbbra is küldjük?

Cím- és rangzavar.

Egy mozgalom van keletkezőben a m. kir. pénzügyi fogalmazási tisztviselők körében, a melynek a célja: kérni a pénzügyi kormányt, hogy ezentúl a *fogalmazási tisztviselőkn* kívül *más szakmabelit* pénzügyi tanácsossá ne nevezzen ki, még pedig azon oknál fogva, mert ezáltal meg van adva a lehetőség arra, hogy a kevesebb kvalifikációval bíró tisztviselő is ugyanarra az állásra jusson, mint az, a ki a jogot végezte.

Ezzel a kérdéssel lapunk más helyén is foglalkozunk. Itt, e helyen is kívánjuk a dolgot szóvá tenni, de más szempontból. Nem félünk ugyan attól, hogy az egyesek által megpendített kérdés komolyabb lépésre készítse a testületet, mégis úgy találjuk, jó lesz a szándék tarthatatlan voltát egy-két sorban bizonyítani.

Valljuk meg őszintén, hogy azok a fogalmazási tisztviselők, a kik ezt a csodálatos kívánságot hangoztatják, a nagy erdő miatt nem látják a fákat. Mert lehetetlen észre nem venni, hogy tulajdonképpen nem ott van a baj, a hol azt ők keresik. Hanem igen is abban, hogy a címzések, különösen a pénzügyi tárcánál, egyáltalában *tévesen és rosszul vannak megállapítva*.

Nem *leszűrődött elvek* szerint járnak itt el. Az egész mai rendszert *ötletszerűen* alkották és ugyanigy hajtják végre.

Avagy tessék nekünk megmondani, hogy a pénzügyministeriumban szolgálatot tevő *ministeri titkárt*, ha külszolgálatra lesz kirendelve és példának okáért egy pénzügyigazgatóság élére állítva,

miért kell *királyi tanácsossá* kinevezni és miért nem lehet az *ministeri osztálytanácsos* akkor is, ha a ministeriumon kívül tesz szolgálatot? Hiszen az illető *nem lép át más statusba!* Megmarad a régiben, tehát még ez az ok sem kívánja, hogy *különleges*, eddigi kollegáitól eltérő címet kapjon.

De nem is *következetesen* járnak el a ministeriumban. Lám, a *vámszolgálat* élére kirendelt osztálytanácsos, mint fővámigazgató is osztálytanácsos maradt. És a *lottóigazgató* sem lett kir. tanácsos, hanem ma is osztálytanácsos, pedig mindkettő nem a ministeriumban szolgál. Sőt, hogy a *rendszer telenség elve* valahogy csorbát ne szenvedjen: ott van a *számvevősségi igazgató*, a ki *ma is osztálytanácsos* és ott van a *helyettese*, a ki *ministeri titkár* maradt, midőn mai helyére áthelyezték, ellenben a *fővámigazgató helyetteséből* a bürokrata észjárás már *pénzügyi tanácsost* faragott. Pedig ő is ép úgy maradhatott volna ministeri titkárnak.

Szóval *rendszer telenség uralkodik itt*. Ez pedig abban a pillanatban ki van irtva, midőn a *fogalmazási statusba tartozó összes tisztviselők részére egyforma címet állapítunk meg*.

El kell törölni a fogalmazási szaknál a pénzügyi tanácsosi címet, mert hiszen az illető, a ki a VII. fizetési osztályban van, a pénzügyi tárca bármely ágában tesz szolgálatot, minden nehézség nélkül kinevezhető *ministeri titkárrá*. És lehet a pénzügyigazgató, kir. tanácsos helyett, osztálytanácsos; lehet a pénzügyi titkár min. segédtitkár stb.

Szóval: az egy statusban levő fogalmazási tisztviselők között ne legyen különbség. Mert nem igaz az, hogy a polgárságot összezavarja az a körülmény, hogy a különböző szakmakörök egyforma címetet használnak, hanem összetéveszti az, hogy az egy- és ugyanazon kvalifikációval bíró tisztviselők különböző elnevezéseket, címeteket kapnak.

A sok csodabogárnak, a mi a pénzügyi közigazgatás terén észlelhető, ez is egyik válfaja.

Hogy ki lesz az, a ki ezeken a bajokon segíteni fog: nem tudnók megmondani. De hogy segíteni kellene ezen a rendszertelenségen, annyi bizonyos, mert a mai eljárás már közeledik ahhoz a ponthoz, a hol a neveltségesség kezdődik. *Szakra.*

A m. kir. vámtisztviselők és a statusrendezés.

Tán egyetlenegy szakmaköre az állami adminisztrációnak sem oly szerény és hallgató, mint a vámtisztviselők. Mig minden más téren mozogtak a tisztviselők, mi türelemmel vártuk sorsunk jobbulsát. Hogy mi ennek az oka? Tán jobb, ha nem is firtatjuk. A mi indolenciánk, a mi nem-bánomságunk. Pedig volna nekünk is okunk, hogy kérjünk, különösen mióta a statusrendezés kérdése van napirenden.

A pénzügyi tárca statusrendezése például a mi köreinkben nagy aggodalmat okozott. A miniszterelnök ugyanis nem említette az ő statusrendezési jelentésében a *vámosokat* és így el vagyunk rá készülve, hogy a mi statusunk 1909-ben nem is fog rendeztetni, a mi a tisztikart nagyon elkeserítene. Támogatja ezt az aggodalmat az a körülmény, hogy a ministeri jelentésben egy nagyon is ruganyos pont van, a mely ráhuzható bármelyik szakmakörre, ha azt a kormány így akarja.

Az van ugyanis mondva, hogy azon tisztviselők, a kik számbavehető egyéb kedvezményekben részesülnek, nem számíthatnak létszámrendezésre. Az most már a kérdés: a vámtisztviselők mellékjövédelme tekinthető-e olyan *számbavehető egyéb kedvezménynek*, a melyet a miniszterelnök a rendezés akadályául felállított? Mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy *nem*. Mert a mit mi kapunk, az kiküldetési- és kocsidij. Azt se kapja közülünk mindenki, vagy legalább is nem egyforma arányban. Nem is pozitívum az, mert nincs biztosítva. Aztán váltakozó, bizonytalan. Ilyen jövédelmet kap minden más állami tisztviselő. Kapják a pénzügyigazgatóságok is.

Ha pedig — a mint hiszszük is — rendeztetni fog a vámhivatali tisztviselők statusa, akkor a status 1909-re, tisztán Magyarországra, következőkben lenne megállapítva: a VI-ban 1 állás (most is annyi); a VII-ben 5 (most 4); a VIII-ban 30 (most 27); a IX-ben 64 (most 61); a X-ben 65 (most 66); a XI-ben 65 (most 72).

Kitűnik ebből, hogy valami nagy változásra nem lehet számítani, hacsak a *létszám emelése* utján nem, a mi valószínűleg be is fog következni, mert *be kell*, hogy következzen!

Nyílt dolog ugyanis, hogy a m. kir. budapesti fővámhivatalnál és néhány vidéki vámhivatalnál oly kevés a tisztültszám, hogy csak tulmegeröltetés és a személyzetnek igazán önfeláldozó munkássága árán lehet a személyzeti létszámmal arányban nem álló nagy munkahalmazt elvégezni.

Ez az állapot még tűrhető, *átmenetinek*. De *állandóan* így nem maradhat, mert a tisztviselők mihamarább egyenként kidőlnek és attól lehet félni, hogy a tulleszített munka megtizedeli a munkaröket. Ezen a bajon radikálisan, alaposan kell segíteni, még pedig minél előbb, mert bekövetkezhet az önálló vámterület felállításának az ideje. Miután pedig máról holnapra szakképzett tisztikart előállítani nem lehet, már ezen szempontból is követelőleg lép fel az a szükség, hogy a mai létszámot már most emeljék, legalább *successive* a megkívántató számra.

Miután pedig ilyen nagyfontosságú hivatal *élén* a mult-

ban is V-ik fizetési osztályba sorozott igazgató állott, pedig még megközelítőleg sem volt oly nagy és kiterjedt az igazgatási teendő, az első szükség: hogy a fővámigazgató jusson az V-ik, annak helyettese a VI-ik fizetési osztályba. Ezt követeli a hivatal méltósága és az a nagyfontosságú pozíció, a melyet ebben a szakmakörben a fővámigazgató és helyettese betölt. Mindkettő egyébként is oly kiváló érdemeket szerzett a hazai vámügy fejlesztése körül, hogy még személyes érdemeik révén is jogot formálhatnak arra, hogy sikeres működésük ily módon elismertessék.

A létszámemelés többi része akkor járna igazi sikerrel és tenne megnyugtató hatást, ha azt egyenlő részben felosztanák a VII. és VIII. között. Mert ne feledjük: Magyarországnak *szakképzett vámtisztviselőkre van szüksége*, mert ehhez az országnak nagy financiaiis érdekei fűződnek.

Tudjuk pedig, hogy az igazi vámos, mint a jó pap, holtig tanul. De ehhez ambíció, tanulmánygyás, munkaszeretet kell. Ezt éleszsze, ezt fejleszsze és tartsa fenn a tisztikarban a ministerium azáltal, hogy *az előmeneteli viszonyokat megjavítja* és így alkalmat és módot nyújt arra, hogy a szakmakörben kiváló munkaerők rendkívüli elbánásban legyenek részesíthetők.

A legutóbbi létszámemelés is segített némileg a bajon. De csak részben. Mert ez a szakma tulajdonképen most van az ő igazi fejlődésében. Hogy ebben nagy része van a vezetőköröknek, ezt készségesen elismerjük. De jut ebből jó nagy adag a buzgó tisztikarra is. Ezt a buzgóságot becsüljük meg, mert a szakmakörnek és általa az országnak erre nagy szüksége van.

Boros.

A mi körünkben.

Az *«Állami Tisztviselők Országos Egyesületének»* működése akkor fogja igazi sikereit elérni, a midőn egyetlen egy táborban lesz az állami tisztviselők összessége. A midőn már csak hírből ismerjük a parciais mozgalmakat és a midőn a vidéki körök és egyesületek, mint a központ véredényei, életerős működést fognak kifejtetni. A midőn e hazában nem lesz tisztviselő, a ki rendszeresen ne olvasná az Országos Egyesület hivatalos közlönyét...

Ez az ideája a mi szeretett elnökeinknek: *Batthyány Tivadár gróf és Benedek Sándornak*. Erre törekszik az Országos Egyesület igazgató-választmányának minden egyes tagja. Mindannyian állandóan és következetesen sürgetik az erők tömörülését, a vidéki körök létesítését, a parciais mozgalmak abbanhagyását.

Szell Kálmán a közművelődési egyesületek lakomáján ugyanezt az eszmét hirdette, mondván: *«a nagy Duna kis forrásokból, kisebb folyókból összefolyva válik hatalmasá. Épp úgy a társadalom és egyetértéssel, együttlégozással, az erők összefolyásával alkothat nagyot».*

A mi Országos Egyesületünk sok kérdésben a vidéki alakulatokra támaszkodik. Ezek képezik az egészséges vérkeringés csatornáit. Minél több ilyen lüktető forrás táplálja a központot, annál erősebben nyilatkozik meg a központ szava és hangja kifelé. Ezért sürgetjük mi a vidéki körök létesítését. Ezért prédikáljuk állandóan, sokszor igazán saját anyagi kárunkra, hogy mindennemű parciais szervezkedéstől tartózkodjunk.

Sajnos, mindkét irányban még sok a tenni való. De azt hiszszük, mindez meg fog változni, a mint a központban a szakbizottságok megalakulnak. Ezekben egy újabb, életképes szervei támadnak az Országos Egyesületnek, a melyek lehetővé teszik, hogy a választmány az egyes szakmakörök

specialis érdekeivel is foglalkozzon... Sok válaszfal fog egyszerre lehullani és sok félreértésnek eleje vétetni. Mert van még elég félreértés.

*

Nem most először halljuk hangoztatni, hogy a hivatali címeket a *három különböző kvalifikatio szerint kellene megállapítani*. Sok oldalról kaptunk már ilyenmü felszólalást. Nem vettük számba, mert kicsinyeskedésnek tartottuk az egészet.

Ujabban azonban már komolyabb alakban jelentkezik ez a dolog és így kénytelenek vagyunk most már a kérdéssel szembe nézni.

A fogalmazási tisztviselők körében ugyanis már régebben lappang az a nézet és illetve az a törekvés kezd mindinkább komolyabb alakban jelentkezni, hogy például a *számvevőségeknél és az adóhivataloknál a VII-ik fizetési osztályu állásban levők ne kapják a pénzügyi tanácsosi címet*, hanem a fogalmazásiaktól *eltérően, másféle elnevezést*. Például a számvevőségeknél: a főszámtanácsosi, az adóhivataliaknál: főadótárnoki címet.

Ismételjük, eddig nem helyeztünk súlyt ezekre a felszólalásokra. De most mindinkább sűrűbben kapjuk az erre vonatkozó felszólalásokat, a miből azt következtetjük, hogy valóságos forrongás tartja napirenden ezt az áldatlan kérdést, kénytelenek vagyunk azzal egyszerűsmindenkorra leszámolni.

A minősítési törvény nemcsak nem tiltja, de egyenesen megengedi, hogy a kellő minősítéssel nem bíró tisztviselők is olyan magas állásba juthassanak, a melyet érdemeiknél és tudásuknál fogva megérdemelnek. De ha ez nem volna is, felteszük a kérdést, hogy egy hosszú élet tanulmányai és tapasztalatai alapján szerzett ismeretek és a kiváló szaktudás nem pótolja-e sokszor és vajmi gyakran az elméleti kvalifikációt? És nem látjuk-e, hogy egy-egy számvevőségi főnök valóságos enciklopedikus fő a pénzügyi és az adminisztratív ismeretekben!?

Micsoda lealacsonyító van abban, ha egy-egy ilyen kiváló tisztviselő pénzügyi tanácsossá lesz? És ki meri állítani azt, hogy egy tudásban és ismereteivel helytálló adótárnok ne volna méltó arra, hogy mint egy fontos nagy hivatal vezetője, pénzügyi tanácsossá legyen?...

Nagyon, de nagyon kicsinyes dolgok ezek. Ne fessege ezeket senki, mert bizony isten attól félünk, hogy itt is elsül a pisztoly — visszafelé. A kormány is, a nagy közönség is arról fog meggyőződni, hogy mi tulajdonképen nagyon is kicsinyes dolgokra pazaroljuk időnket...

De a jelenség még más szempontból is aggodalmat keltő. Az volna a feladatunk, meg a kötelességünk, hogy tisztviselő és tisztviselő között a társadalomban ne legyen különbség. Kiki érvényesüljön itt az ő egyéni kvalitásával, de ne a címével, ne a rangjával.

És ime! mi magunk vagyunk azok, a kik az egyetemet végzetteket az érettségi vizsgával bíróktól egy vastag nagy korláttal szétválasztjuk...

De aztán ne is beszéljen nekünk többé senki egyetértésről, kölcsönös becsülésről, testületi szellemről, meg más ilyen bolond dolgokról...

*

A m. kir. adóhivatali tisztviselők statusrendezéséről szóló véleményeket olvasva, eszünkbe jut az 1893. évi január 6-án a budapesti Pannoniában tartott első adóhivatali congressus, a melyen *Feszt Tivadar* adótárnok elnökölt. Milyen viszonyok voltak még akkor! A congressuson kevesen voltak, de a kik vezették a mozgalmat, azok komoly

férfiak voltak, a kik igyekeztek a mozgalmat csendes mederbe terelni. A congressuson felszólalt *Zsolnay József*, most nagyszentmiklósi adótárnok, akkor lévai ellenőr, *Bánfi Károly*, most esztergomi adótárnok, akkor ugyanott ellenőr, a ki tapintatos felszólalásával az 1906. évi congressuson is csillapítólag hatott. A felirat szerkesztésével *Rettegi Gyárfás*, már akkor dévai ellenőr lett megbízva, mely feliratot aztán 32 tagu bizottság nyújtotta át másnap Wekerlének. *Falk Miksa* akarta az adóhivataliakat a minster elé vezetni, de Wekerle azt üzente nekik: jöjjenek vezető nélkül. A szónok *Feszt Tivadar* volt, a ki aztán — ha jól emlékszünk — át is lett helyezve ezért...

— Látom, Önöket is elsodorta az áramlat, — így szólott a minster a deputatióknak, — mely országszerte megindult, pedig a ki sokat kér, semmit sem kér...

Akkor irt *Bánfi Károly* egy cikket a mi lapunkba, (1893. évi 2. szám), melynek zársorai így szólnak:

« — hogyha pedig a sors még egyszer ilyen alkalomra összehoz bennünket, ne vegyék rossz néven, ha arra kérem: vigyünk oda több tapasztalást, kérjünk majd egykor keveset, de jól! Elöttünk a szűken nyújtott remény. Ez a mienk. De rémként egész életemen át hangzani fog előttem élő intelemként: «a ki sokat kér, semmit sem kér!» Szívleljék meg e sorok szomorú igazságát azok, a kiket most már érdekel.»

Mi ugyanazt tesszük évek hosszú sora óta, a mit Bánfi barátunk hirdetett. Elismerjük, hirdetjük, hogy a tisztviselők anyagi helyzete tarthatatlan. Panaszoljuk, hogy az adóhivataliak kivánsága jogosult és hogy statusukat úgy kell rendezni, hogy az egész vonalon megelégedés álljon be: csak türelemre, tapintatra intjük őket. A törekvésben, a kivánságban nincs közöttünk, nem is volt közöttünk soha különbség. Csak az *utat*, a melyre léptek, a *hangot*, a melyet használtak, ezt hibáztattuk. Hibáztatjuk ma is. Más, *élelmes* ujságíró tán felhasználná a kinálkozó alkalmat és dobszóval hirdetné az adóhivataliak egyik részének a magatartása helyességét. Hiszen ezen az uton teremnek az előfizetők!

Mi nem tettük ezt. Nyiltan, őszintén kimondottuk, a mit tizenhárom évvel ezelőtt *Bánfi Károly* barátunk is hirdetett: hogy nekünk *tapintatosan, meggondoltan* kell cselekedni és a mit cselekszünk, *azt jól tegyük*. És megköveznek azért, mert nem a mi egyéni érdekeinket néztük, hanem az adóhivatali tisztviselőkéit. Helytelenítik azt, hogy mi *nem tudunk élelmesek lenni* és kimondani merészeliük azt, a mi szívünkön fekszik...

A politikai sajtóorganum viszonya az ő olvasóihoz meg van szabva abban a *programmban*, melyet a *politikai párt* megszabott. Alkalma is van minden olvasónak azt a lapot tartani, a mely az ő politikai hitvallásának megfelel. A legkritikább eset tehát, hogy az illető sajtóorganum ne azt hirdesse, a mi az ő olvasóinak szájaize szerint való.

A tisztviselői érdekeket képviselő sajtóorganum, nevezetesen pedig a *mi lapunk* helyzete e tekintetben a lehető legkényesebb. Lapunk főbb iránya szintén meg van ugyan jelölve abban a programmban, a melyet az Országos Egyesület és ennek vezetőférfiai kitűztek, de a *mint parcialis mozgalmakkal, tehát többé-kevésbbé egyesek törekvéseivel áll szemben*, már tojástáncot kellene járnia, ha *mindennemű igényt* kielégíteni akarna.

Igy aztán előfordul bizony, hogy egyik-másik kartársunk, mert nem a szájaize szerint mondjuk el véleményünket, orrol reánk és egyenesen ellenünk és lapunk ellen fordul. Sőt megtörténik, — a mint ez lapunk mai

*

számában olvasható, — hogy azzal a kijelentéssel válaszolnak a mi jóakaratu felszólalásainkra, hogy a ki az ő nézeteket nem osztja, az ne okvetetlenkedjen, mert ezt a jó izlés tiltja. Vagyis magyarul mondva: nekünk, a sajtó-organumnak ne legyen véleménye, ne merje hirdetni az ő felfogását, az ő nézetét, mert ezzel vét a jó izlés ellen... Eigner Géza kollegánk soraival nem kívánunk foglalkozni. Nagyon sokat kellene elmondani. Nevezetesen kioktatni kellene őt elsősorban arra nézve, hogy aziránt, kik helyeslik a külön egyesületet és kik viselik igazán szívükön az adóhivataliak érdekeit, épenséggel nincsen tájékozva. Az ő sorai legalább erről tesznek tanuságot. Nem igaz színben látja a viszonyokat. Ha mi mutatnók neki oda a való képét, tán megriadna attól. Sajnáljuk, hogy nem világosíthatjuk fel, de mi Deák Ferencsel tartunk, a ki azt mondotta: «mindég igazat mondj, de ne mindig mondd ki az igazat». Eigner kartársunk a kulissza-titkokat nem ismeri, ő csak a szomorú helyzetet látja maga előtt. Segíteni is akar ezen a helyzeten és a mit tesz, elismerjük: jó szívvel, félreismerhetetlen jóakarattal, törhetlen, megfélemlithetlen ügybuzgalommal cselekszi. A mi utját állja, lerombolni kész: jót, rosszat egyaránt. Torony irányában hasítja át az uttalan irányt, mert úgy hiszi, így biztos célhoz jut. Szolidarisak vele a pozsonyiak, meg mindazok, a kik a parciais mozgalom hívei.

Ha valaki, mi sajnáljuk legjobban, hogy az irányt, a melyen utjuk vezet, nem tudjuk helyeselni; hogy épen e miatt van közöttünk félreértés. Csakhogy, míg mi a komoly kritika fegyverével védelmezzük álláspontunkat, addig a mi ellenfeleink lapunk megbízhatóságának a letagadásával és a szerkesztő 30 évi működésének a leki-csinylésével válaszolnak. Ez a harc nem harc többé, hanem személyeskedés.

Ebbe pedig mi nem megyünk bele senki fia kedvéért...

Egyesületi élet.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* még a tavaszi ülésén tárgyalta az állami nyugdíjasok és özvegyek helyzetének javítására vonatkozó indítványokat, melynek eredményeként az ügy kellő tanulmányozása céljából szűkebbkörű bizottságot küldött ki. Ez a bizottság június 16-án megállapította mindenekelőtt azt, hogy az állami nyugdíjasok és özvegyek helyzete tarthatatlan, mert ugyanazok a drágasági viszonyok, melyek az állami tisztviselőket terhelik, a nyugdíjasokat fokozódott mértékben sújtják, a menyiben lakbérben nem részesülnek. Noha a szegedi congressus határozata alapján a kormányhoz intézett emlékiratban az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete a lakbérnek legalább 50 százalékát is kérte a nyugdíjképes járandóság megállapításául, mégis szükségesnek tartja a bizottság, hogy a jelenlegi nyugdíjasok és özvegyei helyzetének javítása céljából a kormányhoz külön és sürgős előterjesztéssel éljen, a mely előterjesztést a bizottság részletes jelentésével együtt a szeptember elején Batthyány Tivadar gróf elnöklésével tartandó első választmányi ülésen elfogadás és a kormányhoz való fölterjesztés végett be fogja mutatni. A bizottság elnöke, Robel Román pénzügyi tanácsos, a jelentés és fölterjesztés elkészítésével Vidor Ede nyugalmazott magyar királyi pénzügyi számellenőrt bízta meg. A bizottság egyben megállapította azon szomorú körülményt, hogy dacára annak, hogy alapszabályai értelmében az egyesület tagjai nem csak szolgálatban lévő állami tisztviselők, hanem állami nyugdíjasok is lehetnek,

mégis a nyugdíjasok sorából alig van egynéhány tagja az Egyesületnek. Kivánatos lenne, hogy az állami nyugdíjasok egész tömege, kivétel és külön felhívás bevétele nélkül, a pusztán 2 kor. évi tagdíjnak utalványon való beküldése mellett, kérjék felvételüket az «Állami Tisztviselők Országos Egyesületébe» (II., Albrecht-ut 11. sz. a.) s ezzel is bizonyára megadják az alapot az Egyesületnek arra, hogy a nyugdíjasok érdekeit fokozódott mérvben képviselje.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete szegedi Körének* választmánya rendkívüli ülést tartott. A gyűlést Somlyódy István alelnök vezette. A nagyszámban megjelent választmányi tagokon kívül résztvettek a gyűlésen a múlt héten tartott közgyűlés által kiküldött bizottsági tagok is és bejelentették a Szegeden levő három szobás lakások közül a helyszini tapasztalatok nyomán talált azokat a lakásokat, melyek Wekerle Sándor miniszterelnöknek a június hó 1-én az országgyűlésen elmondott beszéde szerint alkalmas lakásoknak találtak. A bejelentések adatait Wolf István egyesületi jegyző kimutatásba foglalta, melyben az alkalmas lakások száma, a lakbérösszeg és ennek átlaga százalékban kitüntetve van. A választmány a kimutatást hitelesítési záradékkal látta el és a bizottsági tagok valamennyien aláírták. Kiemelte a bizottság jelentésében azt, hogy eljárása közben úgy a háztulajdonosok, mint a lakók részéről a legmesszebbmenő támogatásban és fölvilágosításban részesült s ezért nekik a tisztviselők egyesülete nevében nyomban hálás köszönetet mondott. Ezután a választmány Wolf István, Szécsy Antal, Mayer Gyula, Klug Péter, Cholnoky Károly és Temérdek Gyula hozzászólása után Valihora István és Somlyódy István javaslatára megalakította a memorandumot szövegező bizottságot és utasította, hogy a teljesen kész memorandumot fölszerelve, pénteken adja át Homor István elnöknek. Egyben megbízta az elnökséget, kérje föl Becsey Károly dr. országgyűlési képviselőt arra, hogy a memorandumot még e hét folyamán adja át Wekerle Sándor miniszterelnöknek. A gyűlés folyamán nagy örömmel és lelkesedéssel értesült a választmány arról, hogy a város közgyűlése egyhangulag elfogadta Hauser R. Sándornak a javaslatát és fölír a pénzügyminiszterhez, hogy az állami tisztviselők lakásbére a budapesti Máv. tisztviselők lakbéréhez viszonyítva a 90 százalékos lakbérosztályba soroztassék. A választmány a legközelebbi üléséből köszönő iratot fog intézni a köztörvényhatósághoz, a tanácshoz és Lázár György dr. polgármesterhez ezért a közérdekű, üdvös állásfoglalásáért.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* győri köre mégis megalakul. Említettük annak idején, hogy az Ember János m. kir. tanfelügyelő elnöklése alatt Győrött működött állandó bizottság elhatározta, hogy kört alakít. Ugy volt tervezve legalább, hogy őszen tartják meg az alakuló ülést. Legutóbb azonban elhatározták, hogy most lesz az alakulás. Az Országos Egyesületnek ugyanis már annyi tagja van Győrött, a mely szám teljesen elegendő ahhoz, hogy egy helyi kör megalakuljon. Remélhető, hogy az ügynek ily irányban való fejlődése felkelti majd azon tisztviselőtársaink figyelmét is, a kik eddig távol tartották magukat az ilyen mozgalmaktól. Nem szorul bizonyításra, hogy ha a központi Egyesület gyarapodik a helyi alakulatok vérfrissítő erejével, még több energiát fejthet ki azokban a megoldatlan és mindég újabbakkal tetézett kérdésekben, a melyek az állami tisztviselők sorsával szorosan összefüggnek. Ugyanaz az értekezlet, a mely a vidéki kör megalakításának szükségességét konstatálta, tárgyalta együtt

a lakbérmozgalom tárgyában tett lépésekről szóló bizottsági jelentést is. A győrieknek alapos kilátásaik vannak, hogy a lakbérosztályba való sorolásnál az ottani drágasági viszonyok számba fognak vétetni. A győri pénzügyigazgatóságnál egyébként az előmunkálatok erre nézve már folyamatban vannak.

Orsz. Egyesületünk hivatalos közleményei.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének* folyó hó elején tartott választmányi ülésén szóba hozta Benedek Sándor társelnök, hogy az Országos Egyesület vidéki körei és helyi bizottságai egy része nem tartja és nem olvassa az Egyesület hivatalos lapját. A választmány akkor elhatározta, hogy az illető körök elnökeit külön íratban fogja felkérni, hogy ezen a bajon segítsenek. Az erre vonatkozólag kiadott írat így szól: «Igen tisztelt Elnök ur! Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete központi vezetésének egyik főkövetelése: az összes állami tisztviselőket egy szoros, együttérző és egyet akaró táborba egyesíteni, mely ennek alapján kifelé kellő erkölcsi súly felett rendelkezik, befelé pedig a solidaritás érzületével egységes szervezetté forr egybe. Csak ezen alapfeltételek mellett lehet jogosult reményünk, hogy az állami tisztviselők igazaiért folyó küzdelmünkben kellő sikereket érjünk el. A kívánatos egység és együttműködés azonban csak úgy lehetséges, ha központ és vidék között szoros szellemi kapcsolat áll fenn. E lehetőség *hivatalos sajtószervünk*, az *«Állami Tisztviselők Lapja»* útján meg van adva. Mert e lap állandóan közli Egyesületünk központi szerveinek, ténykedésének mozzanatait, de hű tükre a vidék óhajainak és felfogásainak is. Így hivatalos lapunk közvetítésével tudomást szerez egyrészt a központ a vidéki tisztviselők kívánalmairól és a tisztviselői ügyek felől táplált véleményéről, a vidék viszont állandó tudósítást nyer a központ mindenkori ténykedéséről. Ezek az óhajtandó és az államtisztviselőség összérdekére vonatkozó eredmények azonban csak abban a mértékben érhetőek el, a mely mértékben a sajtószervünk útján megvalósítható szellemi kapocs létesül és fentartatik. Sajnosan kellett azonban tapasztalni, hogy még az Egyesület vidéki alakulatai között is vannak olyanok, melyek az *«Állami Tisztviselők Lapját»* nem járatták, ennél fogva a célirányos együttműködés feltételének híján vannak. Miért is igazgató választmányunk folyó évi június havi ülésének határozata alapján oly kérelemmel járulunk tisztelt Elnök ur elé: méltóztassék oda hatni, hogy a vezetése alatt álló vidéki alakulatunk hivatalos sajtószervünket járassa, és ennek közvetítésével is állandó összeköttetésben álljon és maradjon az Egyesület központi szerveivel.

Apróságok.

Nem nálunk, hanem Oroszországban történt. Ő excellenciája hivatali szobájában unatkozik. Egyszerre csak kopogtatás hallatszik és alázatos, mély hajlongások közepette belép egy gyáros, a ki bátortalan hangon, hétrét görnyedve a nagy ur előtt, azért esedezik, hogy a legközelebbi állami szállítások alkalmával ne mellőzzék az ő szerény vállalatát sem. Ő excellenciája kegyesen bólint, majd bocsánatot kér, mert egy pillanatra távoznia kell.

— Csak egy pillanatnyi türelmet kérek, — szól a gyároshoz, — addig tessék rágyújtani egy szivarra.

Ezzel a nagy kegy következtében tulboldog halandó elé egy szivardobozt tol és eltávozik. A gyáros kényelmesen elnyújtózik egy karosszékben s kezébe veszi a szivaros

dobozt, hogy rágyújtson a felajánlott szivarra. Felnyitja a dobozt s egy pillanatig ostobán bámul bele. A doboz — üres. A gyáros ajkai széles mosolyra nyílnak, majd előveszi tárcáját és egy ezer-rubeles bankjegyet rejt az üres szivaros dobozba. Ő excellenciája csakhamar visszatér és a két ember tovább beszél az ügyről. A nagy ur hajlandónak látszik a kérést meghallgatni és beszéd közben ujjai a szivaros skatulyával játszadoznak. Egyszerre csak felbillenti a doboz fedelét, arckifejezése megkeményedik, fagyos tekintettel pillant a gyárosra, a ki elhalványul, remegni kezd s már feje fölött érzi a büntetést, a melylyel vesztegetési kísérlete miatt sújtani fogják. Remegve áll fel helyéről és már valami bocsánatkérést akar rebegni, a mikor a nagy ur feláll, az ajtó felé megy, majd visszafordulva így szól:

— Nem óhajt még egy szivarra gyújtani?

*

I. Miklós cár sokat foglalkozott administratív államügyekkel. Az ukázait, melyeket kibocsátott, szennyes fehéreműnek nevezte, még pedig azért, mert ő fogalmazta azokat, de csak felületesen és pongyolán, úgy hogy azokat valamelyik miniszterének kellett átadnia, hogy simitson rajta. Ezt a procedurát nevezte «nagy mosás»-nak, a melybe az ő szennyesét (az ukázait) küldötte.

VEGYES.

* **A m. kir. adóhivatali tisztviselők körében** nagy meglepetést okozott lapunk legutóbbi száma. Voltak, a kiknek nem tetszett az őszinteségünk. És voltak, tulnyomó számban, a kik helyeselték álláspontunkat. Még azok is, a kik eddig az *adóhivataliak egyesületének* fennállása mellett kardoskodtak, ma már belátják, hogy a külön való szervezkedés és az Országos Egyesület keretén kívül való cselekvés oly következményekkel is járhat, a melyekért komoly ember felelősséget nem vállalhat. . . Magában az adóhivataliak egyesülete választmányában is nagy hatást tettek azok a nyilatkozatok, a melyek lapunk legutóbbi számában megjelentek. Annyit konstatálhatunk, hogy a statusrendezés mikéntje nem elégíti ki egészen az adóhivataliakat. Azt mondják, ha más szakmákban lehet a statust egyszerre rendezni, miért ne lehetne ezt megcselekedni az adóhivataliaknál is? És mi kénytelenek vagyunk elismerni, hogy *Turóczy Gyula* m. kir. adótárnoknak igaza van, a midőn kartársai nézetét is tolmácsolva, ezeket írja nekünk: «A tiszta valóság az, hogyha a végleges statusrendezésből 1909-ben egyedül csak az adóhivataliak maradnak ki, nagy kavarodás fog előállni mert ezzel az elkeseredett testülettel senki sem fogja elhitetni, hogy a mellőzés jogosult. . .» De épen azért, mert kettőzött munkásságra, az erők tömörítésére, kölcsönös egyetértésre van szükség, épen ezért szükséges, hogy ezeket az erőket az Orsz. Egyesületben koncentráljuk. Örömmel mondhatjuk, hogy a *Tóth Kálmán* legutóbbi cikkének az a része, a mely az adóhivataliak egyesületének a *feloszlását* sürgeti és azt kívánja, hogy az adóhivataliak lépjenek be az Országos Egyesület kebelében alakítandó adóhivatali szakszervezetbe, sok-sok helyen méltánylásra talált. Valljuk meg őszintén, hogy a választmány több tagja teljesen azonosítja magát *Tóth Kálmán* kívánságával. *Cziráki Iván* és *Bánfi Károly* m. kir. adótárnokok, a kik tudvalevőleg szintén tagjai az adóhivataliak választmányának, sőt tudtunkkal még mások is, a feloszlás mellett vannak. De szóljanak a hozzánk e tárgyban intézett levelek. *Cziráki Iván* így ír:

«— Csakugyan nincsen értelme annak, hogy *külön egyesületünk továbbra is fennálljon*, ha meg van adva a mód az Országos Egyesület részéről arra nézve, hogy az *adóhivataliak szakszervezetében* 20—25 adóhivatali tisztviselő, tehát, ha kell, az *adóhivataliak egyesületének akár egész választmánya*, helyet foglalhat. Ebben a bizottságban

a mi dolgaink és a mi specialis kérdéseink sokkal jobban és sikeresebben lesznek elintézhetők, mint a külön egyesületben, a mely végre is magára van hagyatva. Én azt hiszem, ha eziránt kartársaim tájékozva lesznek, szintén az én nézetem mellé állanak. Azt sajnálattal látom, hogy sokan nem ismerik a helyzetet, különösen azok nem, a kik nem olvassák az «Állami Tisztviselők Lapját». Nem kell ma már félnünk attól, hogy a mi dolgainkat az Országos Egyesületben idegenek, tehát más szakmabeliek intézik el. Hiszen a bennünket érdeklő kérdéseket a szakbizottság, tehát adóhivataliak fogják tárgyalni és megvitatni. Ezt tudva, vajjon ki az közöttünk, a ki a külön egyesület létjogosultságát vagy szükségességét hangoztatja még ma is?! Én a magam részéről már most kijelentem, hogy ezt a kérdést én az adóhivataliak egyesülete legközelebbi választmányi ülésén szóvá fogom tenni és iparkodni fogok választmányi tagtársaimat az egyesület feloszlásának eszméjére megnyerni. Ha ez nem sikerül, én a választmányból egyszerűen kilépek. Egy percig sem kételkedem, hogy elhatározásommal nem maradok egyedül, mert követni fognak engem többen.»

Berényi Bertalan m. kir. adótárnok, habár elismeri, hogy az ígért statusrendezés nem egészen elégti ki az adóhivataliakat már azért sem, mert nem egyszerre történik a rendezés, mégis úgy van meggyőződve, hogy éppen ezen újabb mellőzés miatt most már az egész testületnek, egy szívvel-lélekkel oda kellene törekedni, hogy az adóhivataliak összes érdekeinek további képviselése bizassék az Országos Egyesület szakbizottságára. *Berényi B.* különben elejétől kezdve ellene volt a külön egyesületnek. — *Reinhard Mihály* adótárnok szintén nyilatkozik egy hosszabb levélben, a melyből a következőket közöljük:

«— Minden helyzetjavítási mozgalmat — így ír *Reinhard* — csak úgy tartok helyesnek és célirányosnak, ha az az összes tisztviselők érdekeit képviselő Országos Egyesület kezdeményezésére indítatik. Ettől az állásponttól még a saját érdekemért sem térek el. Én csak azt a szomorú valóságot látom magam előtt, hogy sok-sok kartársam még ma sem olvassa ezt a lapot és éppen ezért sokan vannak közöttünk, a kik az Országos Egyesület működését nem is ismerik. Az tény, hogy az adóhivatali tisztviselők régóta mellőzésben részesülnek. Tény, hogy most sem lett orvosolva teljesen a baj. De hát a mit elérni akarunk: nem fogjuk azt előbb elérni az Országos Egyesület kebelében alakítandó szakbizottság működése és az Egyesület támogatása révén? Az adóhivataliak egyesületét fel kell osztlatni: ezt kívánja a mi testületünk érdeke.»

Runyay József m. kir. adótárnok, lapunk szerkesztőjéhez intézett levelében a következőkben nyilatkozik a statusrendezésről:

«A statusrendezéssel általában mindenki meg van elégedve; de meg is lehet elégedve, mert ilyen jóindulattal még nem találkoztunk kormány részéről...»

Körössy József m. kir. adótárnok, e rövid pár szóban mond véleményt lapunk magatartása felett:

«A szellem, a mely e lapot átlengi, finom és tapintatos; hatása gyújtó és meggyőző. Melegen karolja fel a tisztviselők érdekeit és egyben ostromozza az önzőket, a mi helyén is van. Mindenben osztom és vallom e régi, kipróbált irányt és szellemet...»

* **A pozsonyi körlevélre** tett megjegyzéseinkre válaszul *Eigner Géza* m. kir. adótiszt. Zokon veszi kritikaj megjegyzéseinket, pedig mi kifejezetten hangsúlyoztuk, hogy jóakaratot látunk az ő cselekedeteiben, csak helyeselni nem tudjuk. Adjuk felszólalását szószerint a következőkben: «Az «Állami Tisztviselők Lapja» legutóbbi száma kritika tárgyává teszi ama körlevelet, melyet mint a «Kir. adóhivatali tisztviselők országos egyesületének» titkára intéztem kartársaimhoz, az egyesületbe leendő belépés érdekében. A személyemet ért apró tüszurásokkal nem foglalkozom. Hol kelteztetett és hol nyomtatott a körlevél; tud-e arról a választmány vagy sem, ezek mind olyan dolgok, melyek kizárólag reám tartoznak, felelek értük ott,

a hol helye van. A támadó cikknek ama tendenciáját, hogy engem felfelé diskreditáljon, szintén figyelmen kívül hagyom, mert ha mind e lényegtelen dolgokra reflektálnék, akkor az ügy feltétlenül személyi polemiára terelődne. Ezt pedig nem akarom. Nem akarom azért, mert a cél, a melyet szolgállok, sokkal szentebb, sokkal eszményibb előttem, semhogy áldatlan személyi harc iszapjában hagyjam elposványosodni. Ha ezen az uton indulnék el, tudom, nagy tapsoló közönség kísérne, de én olcsó babérokra nem vágyódom. A nehezebb részt választom! A lényegét akarom megvédelmezni. Ez érdekel csak engem, azt hiszem, ez áll érdekében karomnak is. Az idézett cikk két megdönthetetlen igazságot vesz tagadásba. Először kétségbevonja, hogy az adóhivatali tisztikar mellőzéséről beszélhet, másodsor tagadja az adóhivatali egyesület létjogosultságát és célszerű mivoltát. Lássuk ezeket egyenként. Hogy az osztó igazság érvényesült-e a mostani statusrendezési tervezetnél a maga egészében, arra feleljen az alábbi táblázat, a mely a pénzügyi-bizottság hiteles adatait tartalmazza:

Az 1909. évben az összes állások megoszlása lesz az egyes fizetési osztályokban

	a szám- vevőségeknél	az adó- hivataloknál
VI. fizetési osztályban	0.5 %	—
VII. „ „	2.5 %	1 %
VIII. „ „	13.0 %	9 %
IX. „ „	28.0 %	22 %
X. „ „	28.0 %	38 %
XI. „ „	28.0 %	30 %

Erre a kérdésre több szót nem vesztegetek. Mert vagy van valakinek önérzete, vagy nincsen. Ezt erőltetni nem lehet. Az én önérzetemet sérti, hogy becsületes munkám nem részesül sem etikai, sem anyagi szempontból olyan elismerésben és méltánylásban, mint más hasonló képesítéssel rendelkező egyén munkája. Ha valaki nem érzi a mellőzést, az merüljön el a csendes megelégedés nyugalmában, de maradjon is nyugodtan és ne zavarja munkájában azokat, a kik a kar érdekében dolgozni akarnak. És itt rá kell térnem a másik vitatott kérdésre, hogy szükség van-e az adóhivatali egyesületre, vagy nem? Igenis nagy szükség van arra! Ezt megmutatta a közelmúlt. Hiába van minden erőfeszítés, meddő fáradság a tagadás, hogy a most küszöbön álló statusrendezés nem a legutóbbi mozgalmunk nyomán sarjadzott ki. A mióta eldobtuk a mankát és saját lábunkon, emelt fővel és egyenes gerinccel elmentünk az illetékes faktorok elé és ott őszinte szóval, a valóság leplezetlen feltárásával, a szomorú kétségbeesés egyszerű szavaival előadtuk évtizedes sérelmeinket, végtelen nagy nyomorunkat, igenis csak ekkor terelődött reánk a kormány jótékony figyelme. Ekkor kaptuk az első megnyugtató szót, melyet hála a gondviselésnek, most, úgy látszik, a tettek is követnek. A magunk férfias fellépésének eredményét élvezzük nemsokára és ne legyen közöttünk senki, a kinél hitelre találjon a mese, hogy mások könyöradományaképpen eszközöltetett ki. Hatásunk titka őszinteségünkben rejlett. A miképpen őszinték voltunk eddig, azok leszünk a jövőben is. Bármennyire hálás szívvel fogadjuk is sorsunk jobbrafordulását, de nem titkoljuk el, hogy az egészben nem elégtette ki az adóhivatali tisztikart. A míg teljes paritásunk más hasonló qualificatióval bíró állami tisztviselő társainkkal nem következik el, addig mindig lesznek vágyaink és óhajaink. Ezeket a vágyakat és óhajokat van hivatva az adóhivatali egyesület megfelelő formában és alakban ott, a hol kell, feltárni. Bűn ez talán, avagy «rut hálátlanság»? Nem az! Csak kötelesség önmagunk iránt. Azon kartársaimnak, a kik az adóhivatali egyesület ellen érvelnek, figyelmükbe ajánlom, hogy mi egy rendkívül népes congressus határozatát hajtjuk végre. Figyelmükbe ajánlom, hogy az egyesület drót-hurokkal senkit sem fog tagjai közé. Mindenkinek a legsajátabb joga elbírálni, hogy mi módon használjon a köznek. Igen sokan vagyunk, a kiket a legideálisabb meggyőződés vezet utainkon s úgy látjuk, hogy igaza van a közmondásnak: kiki saját sorsának a kovácsa. Gyönyörűen fejtette ki e tételt *Kupez Odón* államtitkár ur, mikor választmányunk nála tisztelgett és a legszimpatikusabb érzéssel fogadta a nemes célok elérésére alakult egyesületet. A kik azonban nem osztják e nézetet, azok legalább annyit tegyenek meg

kartársaik érdekében, hogy ne akadékoskodjanak. Ezt parancsolja, ha más nem — a józslés. Az «Állami Tisztviselők Lapja» néhány nevet sorol fel, a kik a legteljesebb megelégedéssel veszik tudomásul statusrendezésünk tervezetét és elítélnék minden további mozgalmat. Erre csak azon szerény megjegyzést teszem, hogy én bizonyára még több nyilatkozót tudnék csoportosítani az én igazságom érdekében. Erre azonban nekem nincs szükségem. *Eigner Géza* m. kir. adótiszt.

* **A m. kir. posta- és távirda** fogalmazási tisztviselőiről lapunk legutóbbi számában egy-két megjegyzést tettünk, a mely nem egy helyen feltűnést keltett. De nem találkozott senki, a ki a mi állításunkat nem helyeselte volna. Egy posta-távirda kollegánk, olvasva a mi jóakaratu kritikái megjegyzéseinket, levelet irt lapunk szerkesztőjéhez. Szól pedig a levélnek közölhető, általános érdekű része, következőleg: «Teljesen osztom az «Állami Tisztviselők Lapja»-nak a posta-távirda-fogalmazási tisztviselők magtartására és a tisztviselői kérdések iránt mutatott nembánomságára vonatkozó megjegyzéseit. Valóban úgy van a dolog, hogy a *szakirodalom szeretete* nem igen bánt bennünket. Nem tudnám hamarosan megmondani, hogy mi ennek az oka, de az tény, hogy mi mindannyian, a hányan vagyunk, máról-holnapra élünk. Vagy nincsen érzékünk a tisztviselői kérdések iránt, vagy annyira elfásultak vagyunk, hogy nem hiszünk már semmiben és nem várunk senkitől semmit. — Visszaemlékezem az 1875—76-ik évekre, a midőn a t. szerkesztő ur szerkesztette a havonként megjelent «*Magyar Közlekedésügyet*». Ennek postaügyi főmunkatársa akkor, a lapon is megnevezve: *Heim Péter* néhai ministeri tanácsos volt. Tehát az első elseje. Maga a *vezér* állott a t. szerkesztő ur oldala mellé, hogy a m. kir. postaszakma kellőképen képviselve legyen a szakirodalomban. (Tényleg így volt. Szerk.) A távirdaszakot a korán elhunyt *Rácz Sándor* távirdatiszt képviselte. (Akkor a posta-távirda még nem volt egyesítve.) Dolgozott ebbé a folyóiratba akkor *Mihalkovics Dezső*, ma posta-távirda tanácsos, *Neumann Samu* néhai ministeri titkár, *Obláth Mór*, *Miavecz László*, *Rindauer*, *Botár János* posta-távirda főfelügyelő stb. stb. És ma? Igazán fájó szívvel látom, hogy a mi testületünk kezd érzéketlenné lenni mindazon dolgok iránt, a melyek a testületi szellem élesztését és ápolását, a kartársi összetartás fejlesztését elősegítik. Az elmúlt héten is Sopronban jártam a posta-távirda igazgatóságánál, a hol szóba hoztam az Országos Egyesület hivatalos lapját, a mely ujabban annyi jóakarattal tárgyalja a posta-távirda-intézmény személyi dolgait. És szívenemre kell bevallanom, hogy azok, a kik e beszélgetésnek tanúi voltak, nem ismerték az «Állami Tisztviselők Lapját»... Nem is volt az feltehető sem az igazgatónál, sem a helyettesénél, sem az egyes osztályokban. Én különben azt hiszem, hogy ilyen szomorú tapasztalatokért nem is kell Sopronba menni. Itt Budapesten is hasonló az érdeklődés... Hogy mire fog ez vezetni: annak az isten a megmondhatója. Annyit mondhatok, hogy ezt az állapotot *egy ember* nem szünteti meg. Itt cselekedni kellene minden egyes posta-távirda-igazgatónak, még pedig jó példaadással, buzdító szóval. Az ő kezükben van a fiatal generatio nevelése és az ő példájuk után indulnak az egyes osztályok vezetői is. Ha tehát van baj, annak okai elsősorban azok, a kik vezetőállásban vannak. Mi kérjük e lapok t. szerkesztőjét, tartsa napirenden ezt a fontos kérdést, mert ez összefügg a mi anyagi boldogulásunkkal. Lám a posta-kezelési tisztviselők már is megelőztek bennünket. Van Casinójuk, van lapjuk. Pezsgő, eleven élet honol körükben. Van érdeklődés és

van, a ki ezt az érdeklődést állandóan táplálja, fentartja. Csak az igazgatási tisztviselők nem mozognak. Mintha élet sem volna bennük, vagy mintha mi az ország legboldogabb tisztviselői lennénk. Ugy kell ennek lenni, mert velem két segédtitkár szolgál, a kik bizony már ősz fejjel, nehezen járnak a lépcsőket. Másutt ilyen korban már vezető-állásban vannak a tisztviselők. Mi, ha nagyon nagy szerencsével élünk, mint titkár megyünk nyugdíjba. Harminc évvel ezelőtt egészségesebb viszonyok voltak. Akkor, midőn én kezdettem a szolgálatot, Heim alatt. Ma? Tessék elhinni, elborul a lelkem, ha kollegáim nembánomságát látom. Pedig ebben élek évek óta...»

* **Szolgálati idő és a rangsor.** *Forrány Béla* m. kir. adótárnok a következő sorokat intézte hozzánk: «Tóth Kálmán m. kir. adóhivatali ellenőr legutóbbi cikkére van egy-két megjegyzésem. Azt kívánja ugyanis t. kartársam, hogy a statusrendezés alkalmával a rangsor a szolgálati idő szerint kiigazittassék és így a statusrendezés folytán foganatosított kinevezések nem a rangsor, hanem a szolgálati idő szerint volnának megejtendők. Határozottan téves az az állítás, hogy a tisztviselőket az a hely illeti meg, a hová őket szolgálati idejük sorozza és hogy a rangsorban előbb álló, kevesebb szolgálati idővel bíró tisztviselők, addig, míg a sor a szolgálati idő szerint rájuk jön, magasabb fizetéseiket mint rendkívüli pótlékot kapják, a további előremenetel pedig el legyen előlük zárva mindaddig, míg őket a leghátrább álló, talán egy-két rangfokozattal alattuk is álló, — hosszabb szolgálati idővel bírók túl nem haladják. Ez ideális számlétra volna. Valamint az egész élet egy verseny, melyben a fűgőbbek, eszesebbek, kapaszkodóbbak — sokszor persze az ész és igyekezet nélküli szerencsésebbek — előbbre jutnak és a kevésbé fűgőbbeket, kevésbé eszeseket, esetleg kevésbé szerencsésebbeket maguk mögött elhagyva, nagyobb rangsor, vagy nagyobb vagyonra tesznek szert, úgy az adóhivatali élet-pálya is egy verseny, melyben az, a ki igyekszik, a ki a körülményekhez jobban alkalmazkodni képes, akinek jobb minősítése van, a ki magát helyhez nem köti, a ki nem sajnálja a pályázásokat és mindég esetleg bármely megüresedő állásra pályázik, hamarabb lehet ellenőr, hamarabb lehet pénztárnok és ez által kartársai egy részét megelőzheti. Ellenben az, a ki csak annyit dolgozik, hogy el ne csapják, vagy a ki nem eléggé értelmes, vagy a ki alkalmazkodni nem tud és e miatt fegyelmi vizsgálatokon esik át; akinek minősítése nem jó, vagy olyan, a ki bár igen szorgalmas és tehetséges, de magát helyhez köti, a ki csak nagyobb városokba pályázik: az többi kartársaitól elmarad. Minden szabály alul van kivétel. Így az adóhivatali pályán is némelyek protekció segítségével, másokat átugorva jutnak előre. Ez sajnós dolog, de azért ezen kivételekért az egész szabályt sutba lökni nem szabad. A ki jobban igyekezett, a ki érdemesnek mutatkozott, a ki, hogy előre menjen, nem sajnált egy Isten háta mögötti faluba menni, a ki ott már sok éven át kinlódik, a ki ezen áldatlan helyen lévő erőszelésű adóhivatalban nem is egy, de másfél, sőt két ember helyett szünet nélkül dolgozik, a ki ilyen helyen a drágaság és a miatt, hogy gyermekeit idegen helyeken kell taníttatnia, az anyagi tönk szélére kerül, az a pénztárnok bizony joggal veheti rossz néven, ha a mögötte elmaradt kartársa, tisztán csak a rangsor kiigazítása okából, egyszerre elébe helyeztetik. A rangsorban egyszer már elfoglalt helyet elvenni nem szabad, egyes protekciós egyének miatt az érdemileg szerzett elsőséget elvenni jogtalanság. De a cikkíró is ezt valja cikke 5-ik

bekezdésének elején és így tulajdonképen ellentmond önmagának. *Forrány Béla* m. kir. adótárnok.

* **A lakásbérmozgalom** kezd terjedni. Ujabban a győri állami tisztviselők tartottak ülést az ottani tanfelügyelő elnöklete alatt. E tárgyban közgyűlést fognak összehívni. Az ipolyságiak is mozogtak. Kérvényt adtak be a pénzügyminiszternek, a melyben kimutatják, hogy Ipolyságot a IV-ik lakbérosztályba kell sorozni, vagyis az új lakbér szerint a 70 % lakásbérben részesíteni.

* **A hivatali gyorsaság.** Hivatali főnökök általános szokása az, hogy az alantasabb közegeknek «ellátás» végett kiadott ügydarabok közül a gyors elintézését igénylőkre különböző sürgető szavakat irnak. A legelfogadottabb ilyen kifejezések ezek: «rögtön!», «azonnal!», «most!», «még ma!». Ilyen figyelmeztetéssel ellátott ügydarab azonban rendszerint sok érkezik az egyes tisztviselőkhöz, a kik aztán természetesen nem tudják mindezt «rögtön, azonnal, még ma» elintézni, hanem megszokják a kékplajbászos figyelmeztetést s pihenni hagyják az aktákat. Egyik vidéki pénzügyigazgatóságnál működő helyettes, kinek sürgető megjegyzéseire nem sokat ügyeltek a büro-személyek, meg volt akadva minap, hogy egy valóban sürgős ügyiratot milyen megjegyzéssel adjon át, hogy az ne tűnjék sablon-szerűnek fel és azonnal elintéztessék. Végre is fogta magát és nagy kékplajbászos betűkkel ezt írta az irat hátára: «Még tegnap!» Volt aztán csodálkozása a beamternek, ki nem tudta felfogni észszel: hogyan lehessen a hivatalban ekkora gyorsaságot elérni és hasonló rossz élcet csinálva — félretette az ügydarabot tegnapra.

* **A m. kir. adóhivatalok köréből.** *Runyay József* löcsei m. kir. adótárnok arról értesít bennünket, hogy ő Lőcse város pénztári kezelésének reorganizációja alkalmával nem sajtó alá rendezett munkát írt, csupán — hogy az új kezelési rendszer életbeléptetése körül nehézség ne támadjon: a pénztári kezelés főbb elveit magába foglaló tömör utmutatást bocsátott Lőcse város rendelkezésére a megfelelő naplómintákkal együtt. — Említettük lapunk legutóbbi számában, hogy *Gurcsányi Emil* nagybereznai m. kir. adótárnok, saját kérelmére áthelyeztetett Hódságra, a hová őt családi kötelek fűzik. *Tábor Péter* ungvári pénzügyigazgató Gurcsányi működését méltató, meleg sorokkal bucsuzott el Gurcsányitól, a nagybereznaiak pedig diszes bankettet rendeztek tiszteletére, a melyen utódja: *Magassy Rezső* adótárnok is részt vett. Ugyancsak *Magassy* mondotta az első felköszöntőt. A Hódságra távozott adótárnok kezdeményezte a mozgalmat, hogy Nagyberezna magasabb lakbérosztályba jusson és így társadalmi téren is sokat működött Nagybereznán, a hol most már *Magassy* foglalta el helyét.

* **A pénzügyigazgatás köréből.** *Apor Nándor* tiszteletére, a ki tudvalevőleg Nagybecskerekre lett pénzügyigazgató-helyettesi minőségben áthelyezve, szolnoki tisztelői bucsubankettet rendeztek, melyen *Kiss Ernő* országgy. képviselő bucsuztatta a távozót a város értelmisége nevében. — *Langer Alajos* kir. tanácsos, veszprémi pénzügyigazgató visszatért szabadságáról és átvette helyettesétől, Szalamin Jánostól a hivatal vezetését. — Szabadságra ment a lugosi pénzügyigazgató: *Krausz Vilmos* kir. tanácsos, a ki most Herkulesfürdőn tartózkodik. E hó végén tér vissza. — Említettük lapunkban, hogy *Farkas Győző* kir. tanácsos pénzügyigazgató nyugalomba vonul. A vidéki lapok már is híresztelik, hogy ki lesz az utódja *Farkasnak*. Így az aradi és a temesvári lapok *Roediger Gyula* pénzügyi tanácsos, temesvári helyettes, *Papp Ernő* deési p. ü. igazg. helyettes és *Szilvássy Alajos* makói pénzügyigazgatót emlegetik. — *Csák György* kir. tanácsos, pénzügyigazgató Gyulán, f. hó 25-én Ránkfüredre ment. A hivatal vezetését átadta *Gryneusz György* helyettesnek. Állását többé nem fogja elfoglalni, mert mint irtuk, nyugdíjba megy.

* **Halálozás.** *Dombóvári Dombay Lajos* pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató-helyettes, 57 éves korában meghalt Budapesten.

* **Csereajánlat.** Ki volna hajlandó helyet cserélni akár központi, akár járási számv. tisztviselő. Kérem az ajánlatokat hozzám, Lugosra küldeni: *Menyhért László* pénzügyi számtiszt.

LEVELEZÉS.

K. Lajos, V. Az ön «gondolat-forgácsai» igen szépek és talpraesettek, de lopott jószág az egész. Megjelentek azok már lapunk 1889. évi 28-ik számában, csak nem az ön aláírásával, mert azokat *Bárcki Iván* zombori pénzügyigazgató-helyettes, akkor pénzügyi fogalmazó írta. Megérdemelné, hogy kiírjuk a nevét.

P. ü. titkár, Sz. A kérdés ugyanabban az alakban már feldolgozva volt egyszer lapunkban. Részletesen el volt mondva, hogy a pénzügyigazgatói állások mindenkor, kivétel nélkül, a helyettesek által volnának betöltendők. De hát ha megismételjük is ebbeli kívánságát a tisztikarnak, a budai várban azt olvassák és — a főispáni befolyás egyszerűen utját állja az igazságos eljárásnak. Mert mindaddig, míg a főispáni befolyás irányítja a kinevezéseket, ne várjunk mi igazságos eljárásra. Már magában véve absurdum az, hogy a pénzügyigazgatói állások betöltésénél a pénzügyminiszter bekívánja a főispán véleményét. El lehet képzelni, hogy ilyenkor micsoda befolyásolások érvényesülnek! A cikket mindennek dacára közzé tennék, de — kissé alaposabban kellene azt megírni. Így nagyon pongyolán van papírra vetve.

K. Sásd. Köszönjük a meleg érdeklődést! Üdvözllet!

Lugos. *Benedek Sándor*, a közigazgatási bíróság ítélőbirája, a ki a június hónapot az idén is Balatonfüreden töltötte, július első napjaiban hazaérkezik. — *Plachy Gyula* kir. tanácsos, nagykárolyi pénzügyigazgató most nem találja hivatalában, mert távol van. A pénzügyigazgatóságot helyettese: *Nagy Tamás* vezeti most. — *Prindl Kálmán* makói pénzügyigazgató-helyettes most beteg. Nem hisszük, hogy beszélhetne vele. De ha ír neki, majd utána küldik a levelet.

K. János. Mióta az «*Állami Tisztviselők Országos Egyesülete*» fennáll, de különösen azóta, mióta ennek élén *Batthyány Tivadar* gróf áll, mi állandóan és következetesen állást foglaltunk a parciais mozgalmak ellen. Tanuink erre lapunk olvasói, a kik jól tudják, hogy mi ezt a mi álláspontunkat kérelhetetlen következetességgel védelmeztük. Nem is adjuk fel ezt a mi nézetünket, a mely abban csucsosodik ki, hogy az állami adminisztráció minden ága keresse boldogulását az Országos Egyesület kebelében, még pedig ennek szakbizottságaiban. Ezt valljuk ma is, ezt prédikáljuk állandóan. A ki tehát azt állítja, hogy mi személyi harcot vivünk akkor, midőn ez irányban agitálunk: az vagy rosszakarónk, vagy ellenségünk, vagy tévesen van informálva. Mi nem személyek ellen küzdünk. Mi egy eszme szolgálatában állunk. Ezt prédikáljuk, még saját anyagi kárunkra is. A mi lapunk megbukhat e küzdelemben, de meggyőződésünket senki ki nem olthatja belőlünk.

Pénzügyi számtanácsos, K. Ugy tudjuk, *Lehrer Péter dr.* fővámigazgató az elmúlt héten érkezett vissza hosszabb hivatalos utjáról. Itthon van *Végh Mihály dr.* osztálytanácsos, számvevősegi igazgató is.

Postásnak. Mi is olvastuk ama napilap kapacitáló sorait, a melyekkel be akarja bizonyítani, hogy a postások csak «Postás szövetség» létesítése esetén boldogulhatnak. Nem tudjuk, mit szólnak e felhíváshoz postás kartársaink, de azt hisszük, hogy erre a szövetségre ma már, a midőn a Postás-Casinót amugy is országos jellegűvé alakítják át, semmi szükség nincsen. Megtalálják ők érdekeik védelmét az *Országos Egyesület* kebelében is, a hová a *Postás-Casinó* már be is jelentette, hogy kiket kíván a posta-távirda szakbizottságba beválasztani.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csikvári Jákó.**
(Lakás: Maglód, Pestmegye.)

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.)